

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.135/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 12 maart 2002 door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd", heeft op 14 maart 2002 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling, in de aanhef van het ontworpen besluit, gemotiveerd

"door de omstandigheid dat deze besluiten reeds voorheen werden voorgelegd en initieel nagezien, dat er ondertussen geen grondige wijzigingen zijn aangebracht, dat een uitstel rechtsonzekerheid zou betekenen voor de lagere besturen met een inertie tot gevolg op het lokaal niveau, dat een spoedige behandeling voor gevolg zal hebben dat de effectiviteit van de beleidsmaatregel substantieel toeneemt en dat aldus de mogelijkheid wordt voorzien om de in het nieuwe begrotingsjaar voorziene budgetten tijdig te benutten".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe een regeling vast te stellen met het oog op de subsidiëring van initiatieven van de lagere besturen inzake de preventie van afvalstoffen en het afvalstoffenbeheer. Luidens artikel 3 van het ontwerp komen meer bepaald voor subsidiëring in aanmerking : voorzieningen ten behoeve van preventie van afvalstoffen (1°) en het bouwen, uitbreiden, aanpassen en vernieuwen van installaties voor afvalstoffenbeheer die de selectie en tijdelijke opslag, overslag, volumereductie, recyclage en hergebruik van afvalstoffen tot doel hebben (2°).

.../...

De ontworpen regeling is bedoeld om in de plaats te komen van die vervat in de artikelen 4, 10°, en 5, 10°, van het koninklijk besluit van 23 juli 1981 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van ondergeschikte besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd. Artikel 29 van het ontwerp voorziet in de opheffing van die bepalingen van dat koninklijk besluit.

RECHTSGROND VAN DE ONTWORPEN REGELING

Blijkens de aanhef van het ontwerp moet de rechtsgrond voor de ontworpen regeling worden gezocht in de gecombineerde bepalingen van artikel 12, derde lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, en artikel 90 van het decreet van 21 december 2001 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002.

Het voornoemde artikel 12, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit bepaalt dat "bij ontstentenis van een organieke wet, (...) er voor elke toelage in de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling (moet) zijn die de aard van de toelage preciseert; die toelagen kunnen worden toegekend onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning (lees in casu : door de gewestregering⁽¹⁾)".

Die bepaling van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, gecombineerd met een "speciale bepaling" van de algemene uitgavenbegroting "die de aard van de toelage preciseert", kan derhalve de vereiste rechtsgrond bieden voor de ontworpen subsidieregeling.

Artikel 90 van het voornoemde decreet van 21 december 2001 bevat een machtiging om subsidies toe te kennen aan gemeenten en intercommunales ter ondersteuning, enerzijds, "van preventie (compostvaten, informatiestands, demoplaatsen compostmeesters, ...) en selectieve inzameling" (basis-allocatie 361B4321) en, anderzijds, "van preventie, selectieve inzameling (containerparken, ondergrondse containers,

⁽¹⁾ Krachtens artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit van overeenkomstige toepassing op de gewesten.

diftarsystemen, ...) en van het bouwen van installaties (groen- en GFT-compostering, sortering grofvuil, ...) (decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen)" (basis-allocatie 361B6321).

Die bepaling van het begrotingsdecreet kan beschouwd worden als een speciale bepaling van de uitgavenbegroting die de aard van de toelage preciseert. Aldus kan die bepaling, overeenkomstig artikel 12, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, geacht worden de rechtsgrond te bieden voor het vaststellen van het ontworpen besluit - althans in zoverre het betrekking heeft op subsidies die worden toegekend aan de in die begrotingsbepaling uitdrukkelijk vermelde "gemeenten en intercommunales".

Er dient in dat verband namelijk te worden opgemerkt dat uit de definitie van het begrip "lagere besturen", welke in artikel 1, c), van het ontwerp wordt gegeven, blijkt dat het ontworpen besluit, naar de bedoeling van de stellers ervan, niet alleen toepassing moet vinden op "gemeenten, gemeentebedrijven en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden", maar ook op "provincies (en) provinciebedrijven". Het voornoemde artikel 90 van het begrotingsdecreet biedt geen rechtsgrond voor een regeling die voorziet in het toekennen van subsidies aan provincies of provinciebedrijven. In artikel 1, c), van het ontwerp zouden derhalve de woorden "provincies, provinciebedrijven" moeten worden geschrapt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Het eerste lid van de aanhef, waarin wordt verwezen naar artikel 6, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, moet worden weggelaten. Die bijzondere-wetsbepaling wijst weliswaar de bevoegdheid inzake het afvalstoffenbeleid aan de gewesten toe, maar biedt op zich geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Die rechtsgrond moet worden geboden door een op grond van het voornoemde artikel 6, § 1, II, 2°, vastgestelde decretale bepaling welke de regering machtigt om de beoogde subsidieregeling vast te stellen.

.../...

2. Het zevende tot het tiende lid van de aanhef, die betrekking hebben op het advies van de Raad van State, moeten worden vervangen door twee leden welke kunnen worden geredigeerd als volgt :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat ... (verder zoals in het negende lid van de aanhef);

Gelet op advies 33.135/3 van de Raad van State, gegeven op 14 maart 2002, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Artikel 1

Wat de definitie van "lagere besturen" in de bepaling sub c) van dit artikel betreft, wordt verwezen naar wat hiervóór werd opgemerkt in verband met de rechtsgrond van de ontworpen regeling.

Artikel 2

Luidens dit artikel wordt de bevoegdheid om de in het ontworpen besluit bedoelde subsidies te verlenen, opgedragen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu.

In de artikelen 14, 17, 18, 21, 26 en 27 van het ontwerp wordt evenwel bepaald dat sommige beslissingen inzake het verlenen van de subsidies worden genomen door "de Vlaamse regering, de Vlaamse minister of de leidend ambtenaar van de bevoegde administratie, overeenkomstig de hen verleende delegaties". Die bepalingen zijn niet verenigbaar met artikel 2 van het ontwerp.

Die strijdigheid zou weggewerkt kunnen worden door bijvoorbeeld in de artikelen 14, 17, 18, 21, 26 en 27, alleen de Vlaamse minister te vermelden als bevoegde overheid. Een dergelijke bepaling zou overigens niet verhinderen dat de leidend ambtenaar, op grond van de algemene delegatiebesluiten, beslissingen kan nemen met betrekking tot de bedoelde subsidies.

Artikelen 16 tot 18

1. Artikel 16 bepaalt dat het lager bestuur de opdracht moet gunnen "binnen de 365 kalenderdagen, te rekenen vanaf de datum van betekening van de belofte van toelage". Artikel 17 heeft betrekking op de hypothese dat deze termijn in acht wordt genomen; artikel 18 regelt de hypothese dat die termijn wordt overschreden.

Het zou de interne samenhang van die bepalingen ten goede komen indien in de artikelen 17 en 18 duidelijker het verband zou worden gelegd met artikel 16. Daartoe zouden in artikel 17 de woorden "Indien de gunningsprocedure wordt doorgevoerd binnen de 365 kalenderdagen, vanaf de datum van verzending van de vaste belofte van toelage" moeten worden vervangen door "Indien de opdracht wordt gegund binnen de in artikel 16 bedoelde termijn"; in artikel 18, eerste lid, zouden de woorden "Indien de termijn van 365 kalenderdagen overschreden wordt" moeten worden vervangen door "Indien de in artikel 16 bedoelde termijn overschreden wordt".

2. In artikel 18, eerste lid, in fine, moeten de woorden "op basis van een gemotiveerd advies van het lager bestuur" allicht worden vervangen door "op basis van een gemotiveerd verzoek van het lager bestuur" - naar analogie overigens van wat in het tweede lid van artikel 18 wordt bepaald.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER